

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 13/1977-78 med anledning av landskapsstyrelsens berättelse till Ålands landsting över landskapet Ålands förvaltning och ekonomiska tillstånd under år 1976.

Med anledning av ovannämnda berättelse, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört lagberedningschefen Christer Jansson samt emottagit inbegärt utlåtande av finansutskottet om landskapets bokslut och finansavdelningens verksamhetsområde, vördsamt anföra följande.

Utskottet har konstaterat att flera anförda påpekanden under tidigare år med anledning av landskapsstyrelsens berättelse blivit åtgärdade under år 1976.

Utskottet har även noterat att berättelsen, som nu i god tid distribuerats till landstingsmännen, inte föranledde några kommentarer vid remissen till lagutskottet. Emedan berättelsen till väsentliga delar behandlar landskapets ekonomiska utveckling, som andra organ än landstingets lagutskott bör taga befattning med, har lagutskottet ej ansett det påkallat att i minsta detalj närmare granska berättelsen till just dessa delar. Utskottet har också diskuterat önskvärldheten av att eventuella anmärkningar i detaljfrågor skulle framföras av enskilda landstingsmän, som kunde förutsättas ha särskild anledning att granska berättelsen envar inom eget intresseområde. Lagutskottet har således denna gång granskat berättelsen främst med avseende på dess allmänna disposition samt genomgått i detalj de avsnitt, som berör antingen den allmänna förvaltningen eller frågor av större bärvidd för landskapet såsom helhet.

På sid. 14 har lagutskottet noterat att antalet ansökningar om hembygdsrätt som bifallits, ökat med något över 50 % jämfört med föregående år. Utskottet skulle, med hänsyn till den anmärkningsvärda ökningen, ha funnit en kort redogörelse om principerna för beviljande av hembygdsrätt motiverad, speciellt om ökningen har föranletts av någon ändring i dessa principer.

Beträffande sådana ansökningar om jordförvärvstillstånd, som underkastas både landskapsstyrelsens och inrikesministeriets prövning finner lagutskottet det önskvärt att även inrikesministeriet skulle avslå ansökan i samtliga de fall då landskapsstyrelsen har beslutat detta. Någon egentlig praktisk betydelse torde frågan inte ha emedan bägge myndigheters

tillstånd erfordras för jordförvärv, men ministeriets bifall till ansökan, som landskapsstyrelsen avslagit, förefaller att innebära ett åsidosättande av landskapsstyrelsens prövning i ärendet. Detta i sin tur kan ha en viss självstyrelsepolitisk betydelse. Lagutskottet efterlyser landskapsstyrelsens initiativ i frågan för att dylika motstridiga myndighetsbeslut skulle kunna undvikas i framtiden. Man bör också enligt lagutskottets mening eftersträva att i framtiden beslut om jordförvärvstillstånd på Åland i princip skulle fattas allenast av landskapsstyrelsen. Att landskapsstyrelsen rationaliserat sitt arbete så långt att blanketteknik införts också beträffande de synnerligen individuellt betonade ansökningarna om rätt att få äga jord på Åland, är en förvaltningsåtgärd som man kan ha olika uppfattningar om.

Utskottet har ägnat landskapsstyrelsens redogörelse till självstyrelsepolitiska nämnden och vid detta avsnitt avtalet med Finlands rundradio och frimärksfrågan, speciell uppmärksamhet. Utskottet har visserligen noterat, att man med det nya radioavtalet inte uppnått de mål man ursprungligen eftersträvat men anser det dock innebära en avsevärd förbättring jämfört med det tidigare avtalet. Det nya avtalet innehåller, förutom ett omnämnande av bandande av TV-program, även ett stadgande om utsändning av svenskt radioprogram över Ålandssändaren "så snart tekniska och ekonomiska förutsättningar härför föreligger". Då utsändning av svenska radioprogram tekniskt är möjligt redan nu och landskapsstyrelsens erbjudande om förmånligt lån till Finlands rundradio torde skapa de efterlysta ekonomiska förutsättningarna emotser utskottet landskapsstyrelsens åtgärder för åstadkommande av till att börja med utsändningar också på dagtid av lämpligt radioprogram från Sveriges radio över Ålandssändaren men givetvis sedan också, så snart godtagbara möjligheter därtill förefinnes, återutsändningar till östra Åland av Sveriges TV-program 1.

Slutligen har lagutskottet antecknat, att under kapitlet "Övriga förvaltningsområden" har lagberedningsbyråns verksamhet icke alls blivit noterad. Byrån arbetar visserligen såsom en självständig enhet och detaljuppgifter om byråns arbete kan inhämtas och sammanställas ur olika avsnitt av berättelsen men med beaktande av lagberedningens centrala plats inom självstyrelsesystemet och byråns ändock mycket nära anknytning till Ålands landskapsstyrelse skulle det ha varit befogat att tillförsäkra läsaren av berättelsen möjligheter att också ur innehållsförteckningen inhämta var samlade uppgifter om lagberedningsbyråns arbete under året stått till buds.

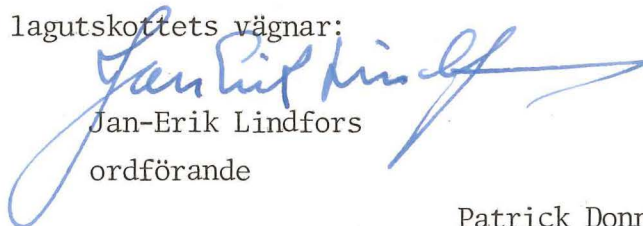
-3-

Finansutskottets ovannämnda utlåtande fogas till detta betänkande.

Med hänvisning till det anförda får lagutskottet vördsamt föreslå
att Landstinget måtte bringa detta betänkande
till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 12 december 1977.

På lagutskottets vägnar:

Jan-Erik Lindfors
ordförande

Patrick Donner
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lindfors, viceordföranden Andersson samt
ledamöterna Arvidsson, Berg och Dahlman.

Till Lagutskottet

från finansutskottet.

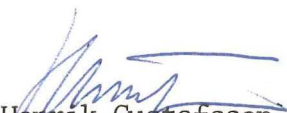
Lagutskottet har anhållit om finansutskottets utlåtande, huruvida i samband med landskapets bokslut och landskapsrevisorernas berättelse eller i landskapsstyrelsens berättelse till Ålands landsting för 1976 ingående avsnitt om finansavdelningens förvaltningsområde finnes något att anföra, vilket lagutskottet borde beakta vid behandlingen av sagda berättelse.

Med anledning härav får finansutskottet härmed meddela, att utskottet icke funnit något att påminna i ärendet.

Mariehamn den 12 december 1977.

Knut Mattsson
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.